

Men for at naa frem hertil, maa Kvinderne finde sig i Selvfoernægtelse, opøve sig i Hjælpsomhed, og Opdragelsen maa være det begyndende og afsluttende.

— Fruen vandt stor Bifald for sit Foredrag. Pastor Lange indledede og afsluttede Mødet. P.

Vor Tids Kvinder og Hjemmene.

Enhver Tid præger sine Børn og vor Tid præger frem for alt sine Kvinder. Eller er det kanske vor Tids Kvinder, som præger Tiden? Det er i alt Fald sikkert, at vor Tid og dens Kvinder tilsammen er saa særpræget, at det Spørgsmaal ofte opstaar hos os: „Hvorledes skal det gaa med Hjemmene i en Tid som vor og med vor Tids Kvinder? Eller er det kanske saa at forstaa, at Kvinderne ikke længer anser Hjemmene og deres Trivsel som noget, der særlig angaar dem som Kvinder?“

Jeg vil da som Udgangspunkt fastslaa to Ting. Først: Hjemmene er helt afhængig af Kvinderne. Hjemmene bliver til det, Kvinderne gør dem til. Og da hele Folkelivet hviler paa og har sin Rod i Hjemmene, er det et af de fundamentale Livsspørgsmaal for et Folk, hvordan dets Hjem er. Og dermed ogsaa, hvordan de Kvinder er, som bygger Hjemmene. Som Kvinderne er, saa bliver Hjemmene. Som Hjemmene er, saa bliver Land og Folk.

Dernæst: Den sociale og økonomiske Udvikling har ført med sig Arbejdskraftens umaadelige Fordyrelse. Hvert Menneske maa yde sit yderste for at

kunne bruges og for samtidig selv at kunne leve. Hjemmene kunde under tidligere økonomisk og socialt mere primitive Forhold tillade sig at knytte en hel Række Kvinder og deres Arbejdsevne til Hjemmene. Og selv om de vanskeligt kunde underholde dem, var de dog *nødt* dertil, da der ikke var Brug for Kvinderne andet Steds. Nu derimod mægter Hjemmene økonomisk ikke at anvende mere end et begrænset Antal Kvinder til at arbejde. Resten kan og maa skaffe sig sit Livsophold uden for Hjemmet.

Vi kan derfor trygt sige, at lige saa lidt som det er et Udtryk for nogen Degeneration hos Kvinderne, at de nu i saa stor Udstrækning søger Arbejde uden for Hjemmene, lige saa lidt er dette i og for sig til nogen Skade for Hjemmene. Thi Hjemmene maa følge med i Tidens Udvikling. Naar hele Livet for Resten kræver fuld Udnyttelse af Menneskenes Arbejdskraft, vilde Hjemmene være daarlig tjent med at have overflødig Arbejdskraft som sit Særmerke. Dette vilde kun føre til (som man ogsaa kan se det i enkelte økonomisk uafhængige Hjem, der ikke følger med Tiden), at den kvindelige Arbejdskraft, som saaledes i et Hjem kunde gaa uden at udnyttes, vilde degenerere, selv gaa tilbage i Værd og paaføre Hjemmet en Dødvægt, som blev til Skade for dets Trivsel. Vor Tids Kvinder kan saaledes i Hjemmets Interesse glæde sig over, at Udviklingen har medført, 1) at Hjemmene, som alle andre Arbejdsomraader, maa kræve hel og fuld Arbejdsydelse af sine Arbejdere, hvorved disse drives til at yde mere og bedre Arbejde end før; 2) at den